

Mani Vladinin kapu önü doluydu insannan. Oradan kısa ara aşırı hep işidilärdi kemençä, garmoni hem daul sesi. Vladi everärdi kızını Stankayı Çadır rayonunda bir küüyä.

Geçän cumaayadak Stanka işledi ana küüyündä kolhozda yapı işçisi, kırcı. O her sabaa, bir elindä – sepet, birindä – kazma ya da diiren, geçärdi işä üredicilerin evinin hem şkolanın arasında. O savaşmazdı bir kerä bilä görümnü olmaa bişeylä. Diil balaban, doluca suratlı, ondokuz yaşında, o siirek sokulardı lafa, hep bir gülümsärdi pak, açık gülümsemäklä. Küüdä yoktu insan, işitmiş olsun, o birinnän çekişsin. Şindi o hepsinä göründü, nicä göktä gün, da hepsinin canı acıdı, ani o gider küüdän.

Pazar günü taa sabaalendän evi sardılar gençlär. Saat ikinin dolayında tokatların yanına geldi üç ök maşinası hem bir açık-maavi “Moskviç”. Ök maşinaların birinä, oynayarak, döneräk, öklettilär gelinin gözäl çüzlerini: kadrelli yapaa döşeklerini, bürüncük üzlü yorgannarını, krahmallı, kaar gibi biyaz üzlü yastıklarını, çevrelerini.

İçerdän çıktı gelinnän güvää, üç kerä geçtilär maşa üstündän da, al şiritlä baalı, yanar mumnarlan ellerindä, sarılı saadıçlan, kresnişaylan, deperlän gittilär patlak suvalı klisenin önünä patredä çıkmaa.

Gelin – nicä padişahkaydı. Uzun tülün hodul buruşuklarının koronası gercik sarardı onun düz taralı başını. Onun yakışıklı suratu dürtär hem çekiciydi. Ona, angısı herkerä giinmiş sade sıradakı, tantanasız rubaya, annadılmaz yaraşardı bu biyaz fıstan, biyaz tül, tülün altında saçlarına örülü turuncu şiritlä yalabık tellär. Ayaklarında biyaz çoraplar hem üüsek ökçeli, biyaz emenilär yapardı onu taa balaban, kıymetli.

Patredä çıkmak bitti. İki boş ök maşinasına pindilär güvenin tarafından senselelär hem başka düüncülär. Gelinnän güveeyi teklif ettilär yalabık “Moskviçä”, da, gelärdi, ani sansın maşına da sevindi, açan Stanka sakınnı iildi da girdi onun içinä.

Meydanda insannar sa taa çok vakit daalışmazdılar. Onnarın bakışını şindi çekärdi ev, neredän çıktı gelin. Uzaktan görüner kırnak kireçli duvarlar, maavi boyalı pençerelerdä gözäl dikili, havezlän pliselenmä biyaz perdelär dalgaldılar ürek, annadarak Stankanın işçi elleri için, islää ürää hem gülär üzü için.

(Dm. Kara Çoban “Stankanın düünü”)

№	İtemnär	Ballar	
I.	Verili fragmentä analiz yapın	30	
1.	Verili tekstin fragmentini dikkatli okuyun da aşadaki soruřlara cuvap verin:		
	a) Neçin Mani Vladinin kapu önü doluydu insannan hem hep işidilärdi kemençä, garmoni hem daul sesi? (1 cümlä). _____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	ä) Neçin insannarın canı acıdı, ani Stanka gider küüdän? (2 cümlä).	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	b) Bir düün adetin yazdırmasını bulun da çıkarın.		
	_____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	c) Neçin insannarın bakışını çekärdi ev, neredän çıktı gelin? (3 cümlä).		
	_____	L	L
	_____	0	0

	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
2.	Teksti kullanarak, Stankanın patredini yazdırın. (4 cümlä).		
	_____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
3.	Bu tekst sizi neyä terbieder? (3 cümlä).		
	_____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
4.	Verili teksttän üç metafora çıkarın. Bir metaforanın laflarını dooru maanada kullanın.		
	_____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
5.	Verili teksttän iki yaraştırmaq çıkarın. Bir yaraştırmaklan şaşma cümlesi kurun.		
	_____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
6.	Tekstin düün adetlerinä görä, angı elementlär büün dä kullanılêrlar? Nesoy eni elementlär şindiki zamanda peyda oldular? (5 cümlä).		
	_____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
	_____	5	5
	_____	6	6
II.	Gramatika soruşları	30	
1.	a) Aşaadaki laflara teksttän antonim bulun:	L	L
	uzun – _____	0	0
	çirkin – _____	1	1
	alçak – _____	2	2

